

NORGES HØYESTERETT

Den 15. juni 2017 ble det med hjemmel i straffeprosessloven § 54 holdt rettsmøte i Høyesterett.

Dommer: Clement Endresen

Til behandling forelå:

HR-2017-1190-F, (sak nr. 2017/833), straffesak:

A

Sherbourne Investments Limited

(advokat Anders Brosveet)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

Det ble avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder fullbyrdelsen av en inndragningsdom av Høyesterett. I medhold av straffeprosessloven § 462 er det begjært kjennelse for at påtalemyndigheten skal pålegges delvis å trekke tilbake en rettsanmodning om fullbyrdelse i utlandet, og at fullbyrdelsen av dom på verdiinndragning kun kan skje i eiendeler som domfelte eier direkte.
- (2) Borgarting lagmannsrett avsa 9. mai 2012 dom i straffesak mot A. Punkt 5 i domsslutningen lyder:

"I medhold av straffeloven § 34 kan følgende inndras hos A ved verdiinndragning:
  - 1 322 577 – enmilliontrehundreogtjuetotusenfemhundreogsyttisju – USD – og
  - 442 250 – firehundreogførtitotusentohundreogfemti – EUR – og
  - ved gjenstandsinnndragning:
  - 1 354 090 – enmilliontrehundreogfemtifiretusenogniitti – USD – samt renter på dette opptjent på konto i bank Julius Bär."
- (3) A anket dommen til Høyesterett. Ved Høyesteretts ankeutvalgs beslutning og kjennelse 5. mars 2013 ble anken delvis tillatt fremmet. Blant annet tillot utvalget fremmet anken over inndragningen.

- (4) Sherbourne Investments Limited anket også lagmannsrettens dom. Ankeutvalget avviste anken som følge av manglende ankerett.
- (5) Ved Høyesteretts dom 10. oktober 2013 ble ankene over lagmannsrettens dom om inndragning forkastet.
- (6) Etter at dommen ble rettskraftig, har påtalemyndigheten tatt rettslige skritt for å få fullbyrdet dommen, herunder inndrivelse av statens krav på beløpene innestående på bankkontoer i utlandet. Påtalemyndigheten har bedt britiske myndigheter om bistand til å sikre pengekravene.
- (7) I brev 22. april 2014 til Her Majesty's Attorney General på Guernsey skriver påtalemyndigheten – med henvisning til slutningen i lagmannsrettens dom – blant annet:

"ØKOKRIM hereby kindly request H.M. Attorney General for Guernsey with assistance to have the following funds transferred as per instruction set out in detail below:

Funds held by Bank Julius Baer & Company Ltd Guernsey Branch in the name of Sherbourne Investments Ltd, total balance including interests limited to

- 2 676 667 USD (the total amount of 1 322 577 USD + 1 354 090 USD. The reason for them being mentioned separately in the judgement is the different legal foundation).
- 442 250 EUR,
- and interests earned on these amounts"

- (8) I sak nr. 2016/2184 behandlet Høyesterett et krav om tolkningen av dommen fremsatt av Sherbourne Investments Limited som ledd i den pågående fullbyrdingen. Begjæringen gjaldt gjenstandsinndragning av innestående stort USD 1 354 090 i Bank Julius Bär. Ved kjennelse 7. desember 2016, HR-2016-2486-F, ble begjæringen ikke tatt til følge.
- (9) *A og Sherbourne Investments Limited* har ved begjæring 9. mai 2017 – med grunnlag i rettsanmodningen fra Guernsey – fremsatt et nytt krav om avgjørelse av uenighet om tolkningen av Høyesteretts dom. Utformingen av Økokrims rettsanmodning er en myndighetshandling som ligger innenfor norsk jurisdiksjon. Påtalemyndighetens manglende vilje til å korrigere det inntrykk som søkes skapt hos myndighetene på Guernsey, må være tilstrekkelig for å få avgjort tvisten om hvorvidt denne myndighetshandlingen har tilstrekkelig dekning i dommen sammenholdt med norsk bakgrunnsrett.
- (10) Det er videre anført at dommen for verdiinndragning for 1 322 577 amerikanske dollar og 442 250 euro er ordinære pengekrav og er likestilt med andre kreditorers krav. Innestående på bankkontoen i Bank Julius Bär som går utover dommen for gjenstandsinndragning – og således ikke kan føres tilbake til en straffbar handling – kan ikke fullbyrdes i selskapsmidlene til Sherbourne Investments Limited. I den grad man mener A eier stiftelsen, må man eventuelt kreve dekning i hans eierandeler i den, jf. dekningsloven § 2-2. Påtalemyndighetens tolkning – slik den kommer til uttrykk i rettsanmodningen – gir uriktig inntrykk av at indirekte eierskap gir grunnlag for fullbyrdelse av verdiinndragningskrav mot A personlig i midler som tilhører stiftelsen.
- (11) Det er nedlagt slik påstand:

"Økokrim statsadvokatembeter pålegges å trekke tilbake rettsanmodningen til Guernsey om fullbyrdelse av Høyesteretts dom 10.10.2013 for så vidt den foregir at det følger av dommen at verdiinndragning av USD 1 322 577 og EUR 442 250 kan fullbyrdes i bankinnskudd på

konto tilhørende Sherbourne Investments Ltd i Bank Julius Bär.

Dommen slår fast et alminnelig pengekrav mot A personlig, som kun kan fullbyrdes i hans direkte eide eiendeler jf. deknl. § 2-2. Hvem som er den direkte eier av bankinnskuddet må avgjøres av fullbyrdelsesmyndighetene på Guernsey. "

- (12) *Påtalemyndigheten* har inngitt bemerkninger. Det er vist til at den delen av begjæringen hvor Høyesterett blir bedt om å instruere påtalemyndigheten skal avvises. Begjæringen er i realiteten en klage over påtalemyndighetens myndighetsutøvelse som eventuelt skal rettes til Riksadvokaten som overordnet påtalemyndighet. Anmodningen må forstås på bakgrunn av statens forpliktelser etter hvitvaskingskonvensjonen.
- (13) Videre anføres det at det Høyesterett i begjæringen bes om å ta stilling til – i den utstrekningen det er omtvistet – må avgjøres av domstolene på Guernsey. At fullbyrdelsen skjer etter anmodning fra norsk påtalemyndighet innebærer at den ikke skjer i Norge. Løsningen må derfor bli den samme som for begjæringen avgjort av Høyesterett 7. desember 2016. Det er nedlagt slik påstand:

"Begjæringen om pålegg om å trekke tilbake rettsanmodningen avvises. Begjæringen om Høyesteretts kjennelse i medhold av straffeprosessloven § 462 om innholdet i dekningsloven § 2-2, tas ikke til følge."

- (14) *Rettsformannen* bemerker:
- (15) Etter dommer Skoghøys fratreden er dommer Endresen eldste dommer, og fungerer som rettens formann i dommer Skoghøys sted.
- (16) Begjæringen gjelder for det første utformingen av rettsanmodning til britiske myndigheter. Denne del av begjæringen pretenderer ikke å gjelde forståelsen av Høyesteretts dom, og denne delen av begjæringen må da avvises.
- (17) Begjæringen gjelder dessuten spørsmålet om den foretatte verdiinnndragning er ordinære pengefordringer som kun kan fullbyrdes i As direkte eide formuesgoder. Heller ikke denne problemstillingen kan besvares ved en tolkning av Høyesteretts dom. Hva det kan tas beslag i bestemmes av de alminnelige regler om tvangsinnndrivelse (i dette tilfellet lovgivningen på Guernsey) og den kompetente domstolens vurdering av de faktiske omstendigheter. Begjæringen kan da ikke tas til følge.
- (18) Det tilføyes at det etter omstendighetene ikke har vært nødvendig å ta stilling til om A har rettslig interesse i den klargjøring som søkes ved begjæringen.

SLUTNING :

1. Begjæringen avvises for så vidt denne gjelder utformingen av påtalemyndighetens rettsanmodning.
2. Begjæringen tas for øvrig ikke til følge.

Clement Endresen
(sign.)

Riktig utskrift: